

Brussel, 14 maart 2019
(OR. en)

7491/19

SOC 219
EMPL 173
INST 73

NOTA

van:	het voorzitterschap
aan:	de delegaties
Betreft:	Procedure voor de selectie van de vestigingsplaats van de Europese Arbeidsautoriteit

Op 20 februari bevestigde Coreper I de bereikte overeenstemming over het voorstel een Europese Arbeidsautoriteit (ELA) op te richten. De formele aanneming van de verordening heeft naar verwachting in april plaats. De bepalingen inzake de vestigingsplaats van de ELA maken geen deel uit van de verordening; de procedure voor een besluit over de vestigingsplaats moet nu beginnen.

De gemeenschappelijke aanpak die aan de gezamenlijke verklaring uit 2012 van het EP, de Raad en de Commissie over gedecentraliseerde agentschappen is gehecht¹, maakt melding van het feit dat het besluit over de vestigingsplaats van een agentschap in onderlinge overeenstemming van de vertegenwoordigers van de regeringen van de lidstaten moet worden genomen.

Op 27 februari 2019 vond een korte bespreking plaats in Coreper II, op 6 maart 2019 gevolgd door een meer diepgaande analyse van de procedure en criteria in Coreper I. In de marge van Coreper I van 13 maart 2019 hebben de vertegenwoordigers van de regeringen van de lidstaten in onderlinge overeenstemming de procedure en de criteria die in de bijlage zijn uiteengezet goedgekeurd.

¹ Doc. 11450/12.

PROCEDURE VOOR EEN BESLUIT OVER DE VESTIGINGSPLAATS VAN DE ELA

Voor een besluit over de vestigingsplaats van de ELA is onderlinge overeenstemming tussen de lidstaten nodig². In het verleden zijn verschillende procedures gevolgd om te besluiten over de vestigingsplaats van agentschappen. In de selectieprocedure voor een nieuwe vestigingsplaats van de agentschappen in Londen werd veel nadruk gelegd op transparantie en het gebruik van de criteria van de gemeenschappelijke aanpak (als bijlage bij de gezamenlijke verklaring van 2012 gevoegd).

Deze nota laat zien hoe overeenstemming kan worden bereikt over een procedure voor de keuze van de vestigingsplaats van de ELA. De nota bevat ook een routekaart en noemt een reeks criteria. Er wordt vanuit gegaan dat alle lidstaten het resultaat van deze procedure zullen respecteren.

1. Wie is verantwoordelijk?

Gezien het algemene politieke karakter van het aanwijzen van de vestigingsplaats van agentschappen, is dit een zaak voor de vertegenwoordigers van de lidstaten. Het onderwerp zal worden besproken in de marge van het Coreper I. Zoals gebruikelijk zal de lidstaat die de Raad voorziet, de procedure leiden, en worden ondersteund door het secretariaat-generaal van de Raad.

2. Timing van de procedure

Het doel is de ELA zo snel mogelijk na de inwerkingtreding van de verordening van start te laten gaan.

² "Onderlinge overeenstemming" of "onderling akkoord" betekent dat alle regeringsvertegenwoordigers zich uitspreken voor de gekozen oplossing (er zijn dus geen onthoudingen).

3. Criteria

De criteria voor de selectie van de vestigingsplaats van de ELA zijn gebaseerd op punt 6 van de gemeenschappelijke aanpak die aan de gezamenlijke verklaring uit 2012 is gehecht.

Behalve de objectieve criteria noemt de gezamenlijk verklaring de wenselijkheid van geografische spreiding en de doelstelling die in 2003 door de van de staats- en regeringshoofden is bepaald en die in 2008 is herhaald: de vestigingsplaats van nieuwe agentschappen moet bij voorrang naar de nieuwe lidstaten gaan. In criterium 1 is hier rekening mee gehouden.

De volgende criteria worden in aanmerking genomen. De technische en operationele behoeften van de ELA staan ter informatie in bijlage 1.

1. Geografisch evenwicht:

Volgens de conclusies van de vertegenwoordigers van de lidstaten, op 13 december 2003 in Brussel bijeen op het niveau van staatshoofden en regeringsleiders bijeen, die in de conclusies van de Europese Raad van 19 en 20 juni 2008 werden herhaald³, wordt voorrang gegeven aan nieuw toetredende lidstaten bij de verdeling van de vestigingsplaatsen van de bureaus en agentschappen die in de toekomst zullen worden opgericht. De vestigingsplaatsen van toekomstige bureaus of agentschappen moeten bij voorrang worden toegewezen aan de lidstaten die in of na 2004 tot de Unie zijn toegetreden, waarbij passende prioriteit uitgaat naar de lidstaten waar nog geen EU-bureau of -agentschap gevestigd is.

2. De datum waarop het agentschap bij de inwerkingtreding van het oprichtingsbesluit kan worden opgezet:

Dit criterium heeft vooral te maken met de tijdige beschikbaarheid van een passend kantoorgebouw, zodat het agentschap uiterlijk twee jaar na de inwerkingtreding van de ELA-verordening volledig operationeel is (artikel 45, lid 1, van de verordening). Dit omvat de nodige logistieke voorzieningen en voldoende ruimte voor kantoren, vergaderzalen en externe archivering, krachtige netwerken voor telecommunicatie en gegevensopslag, alsmede deugdelijke normen voor fysieke en IT-beveiliging.

³ Doc. 11018/1/08.

3. De toegankelijkheid van de vestigingsplaats:

Dit criterium heeft te maken met de beschikbaarheid, de frequentie en de reistijd van openbaarvervoersverbindingen van de dichtstbij gelegen luchthaven naar de locatie van het agentschap of het bureau, alsmede met de kwaliteit en de kwantiteit van verblijfsvoorzieningen. Dit criterium betekent vooral dat er voldoende capaciteit bestaat voor de verwachte vergaderingen van het agentschap.

4. De aanwezigheid van adequate onderwijsvoorzieningen voor de kinderen van personeelsleden van het agentschap:

Dit criterium betreft de beschikbaarheid van meertalig; Europees georiënteerd onderwijs voor de kinderen van personeelsleden van het agentschap.

5. Goede toegang tot de arbeidsmarkt, sociale zekerheid en gezondheidszorg voor echtgenoten en kinderen:

Dit criterium heeft te maken met het vermogen om te voorzien in de behoefte van de kinderen en echtgenoten van personeelsleden aan sociale zekerheid en gezondheidszorg, alsmede in een aanbod van banen voor hun.

4. Aanmelding als gastland

Ter wille van een eerlijke en transparante selectieprocedure gelden de volgende regels en vereisten voor aanmeldingen om als gastland te fungeren:

Algemene regels

Iedere lidstaat kan zich aanmelden als gastland voor het agentschap.

In de aanmelding gaat de lidstaat in op bovengenoemde criteria en geeft hij bij ieder criterium een omschrijving van de geboden voorwaarden.

De aanmelding moet vermelden dat de lidstaat zich ertoe verbindt de geboden voorwaarden te bevestigen in een **zetelovereenkomst**⁴ met het betrokken agentschap. De overeenkomst moet worden ondertekend voordat het agentschap de zetel op de vestigingsplaats in gebruik neemt.

⁴ Zie de richtsnoeren van de Commissie met standaardbepalingen voor zetelovereenkomsten met gedecentraliseerde agentschappen van de EU: https://europa.eu/european-union/sites/europaeu/files/docs/body/2013-12-10_guidelines_hq_agreements_en.pdf

Alle aanvullingen moeten schriftelijk worden ingediend bij de secretaris-generaal van de Raad, met afschrift aan de secretaris-generaal van de Commissie. **De uiterste datum voor indiening is 6 mei 2019 (sluitingstijd van de kantoren).**

Alle aanvullingen die vóór de sluitingstermijn worden ontvangen, worden **bekendgemaakt** op de website van de Raad, met uitzondering van bedrijfsgeheimen en andere vertrouwelijke informatie, zulks na overleg met de betrokken lidstaat.

Een lidstaat mag samen met zijn aanvulling **een korte videopresentatie** indienen in de vorm van een link naar een website van de betrokken lidstaat. De videolinks worden samen met de aanvullingen bekendgemaakt op de website van de Raad.

De aanvullingen worden op 13 mei 2019 bekendgemaakt.

Specifieke punten die in de aanvulling aan de orde moeten komen

De aanvullingen moeten gedetailleerd aangeven, hoe wordt voldaan aan de vijf criteria, en de geboden voorwaarden moeten nader worden omschreven.

Met name moet informatie worden gegeven over de volgende aspecten:

het gebouw dat aan het agentschap zal worden verhuurd of ter beschikking worden gesteld, en hoe dit gebouw tegemoetkomt aan de specifieke behoeften van het agentschap, zoals uiteengezet in bijlage 1;

de financiële voorwaarden voor het gebruik van het gebouw door het agentschap, waarbij met name wordt gestipuleerd of de lidstaat de huur voor een bepaalde periode of voor een onbepaalde tijd zal betalen;

de voorwaarden betreffende het onderhoud van het gebouw, met inbegrip van verbeteringen en toekomstige uitbreidingen, indien nodig;

eventuele speciale voorwaarden die worden geboden met betrekking tot alle kosten en specifieke infrastructuur; alsmede

eventuele voordelen die aan het agentschap en/of de personeelsleden worden verleend, benevens die in Protocol (Nr. 7) betreffende de voorrechten en immuniteiten van de Europese Unie .

5. Onderzoek van de aanmeldingen door de Commissie

De Commissie zal alle binnen de termijn ontvangen aanmeldingen beoordelen op basis van de onder punt 3 genoemde criteria. Beschreven wordt hoe iedere aanmelding voldoet aan de criteria en hoe de genoemde specifieke punten worden behandeld. Uiterlijk op 3 juni 2019 legt de Commissie haar beoordeling voor aan het secretariaat-generaal van de Raad, dat de beoordeling aan de lidstaten toestuurt en bekendmaakt.

6. Besluit en stemming

De in punt 5 genoemde beoordeling dient als input voor de besluitvorming. Het besluit wordt voorafgegaan door een politieke bespreking door de vertegenwoordigers van de lidstaten op basis van de beoordeling van de Commissie. De bespreking zal op 5 juni in de marge van het Coreper I plaatsvinden. De Commissie zal haar beoordeling mondeling toelichten. Lidstaten die zich hebben aangemeld als gastland, krijgen de gelegenheid hun aanmelding kort te presenteren (maximaal drie minuten).

De stemming zal plaatsvinden in de marge van de Raad Epsco op 13 juni 2019 (in Luxemburg). De stemming moet bestaan uit opeenvolgende stemrondes. De stemming is geheim en iedere lidstaat heeft één stem. Alle aanmeldingen worden in stemming gebracht, behalve die welke door de lidstaten zijn ingetrokken. Bij de stemming wordt niet geloot.

Eerste stemronde

In de eerste stemronde heeft iedere lidstaat één stem, die aan de aanmelding moet worden gegeven welke de voorkeur heeft van de lidstaat.

Indien bij de eerste stemronde één aanmelding meer dan de helft en dus een meerderheid van de stemmen heeft gekregen, wordt deze aanmelding als geselecteerd beschouwd.

Indien geen enkele aanmelding meer dan de helft van de stemmen heeft gekregen, worden de twee aanmeldingen met het hoogste aantal stemmen in een tweede stemronde in stemming gebracht. Indien drie of meer aanmeldingen het hoogste aantal stemmen hebben gekregen, worden deze aanmeldingen alle drie in een volgende stemronde in stemming gebracht, en wel als volgt. Dit is tevens van toepassing indien één aanmelding het hoogste aantal stemmen heeft gekregen, maar twee of meer aanmeldingen het op een na hoogste aantal stemmen hebben gekregen.

De eerste stemronde wordt herhaald totdat één aanmelding meer dan de helft van de stemmen heeft gekregen en daarmee als geselecteerd wordt beschouwd, of totdat slechts twee aanmeldingen het hoogste aantal stemmen hebben gekregen. In het laatstgenoemde geval worden beide aanmeldingen in een tweede stemronde in stemming gebracht.

Tweede stemronde

In de tweede stemronde heeft iedere lidstaat één stem, die hij kan geven aan één van de twee aanmeldingen die voor de tweede stemronde zijn geselecteerd.

Indien één aanmelding meer dan de helft en dus een meerderheid van de stemmen heeft gekregen, wordt deze aanmelding als geselecteerd beschouwd.

Bij staking van stemmen wordt opnieuw gestemd na een afkoelingsperiode van ten minste één uur. Het voorzitterschap bepaalt de exacte duur van de afkoelingsperiode. Er wordt gestemd totdat er een meerderheid van stemmen is voor één bepaalde aanmelding.

Besluit

Het besluit over de vestigingsplaats van het agentschap, dat de uitslag van de stemming weerspiegelt, wordt in dezelfde Raadszitting in onderlinge overeenstemming genomen door de vertegenwoordigers van de lidstaten.

7. Informatie aan het Europees Parlement en aan het publiek

Het voorzitterschap zal het Europees Parlement informeren over het feit dat de procedure is gestart, over de ontvangen aanmeldingen en over het besluit. Deze informatie zal ook bekendgemaakt worden.

Technische en operationele behoeften van de Europese Arbeidsautoriteit (ELA)⁵

De ELA zal eerlijke arbeidsmobiliteit binnen de EU ondersteunen, waardoor burgers en bedrijven de kansen die de interne markt biedt, kunnen benutten, en tegelijkertijd sociale fraude en misbruik worden voorkomen en bestreden. De activiteiten van de ELA behelzen grensoverschrijdende arbeidsmobiliteit en de coördinatie van de socialezekerheidsstelsels in de Unie. De ELA heeft de volgende doelstellingen:

- instrumenten bieden voor effectieve en snelle grensoverschrijdende handhaving van EU-regels, zoals gezamenlijke en onderling afgestemde inspecties door de lidstaten;
- bemiddelen in grensoverschrijdende geschillen tussen lidstaten;
- als knooppunt fungeren om de uitwisseling en verstrekking van informatie te vergemakkelijken.

De ELA krijgt een aantal operationele taken, te weten het faciliteren van de toegang van personen en werkgevers tot informatie, het ondersteunen van samenwerking tussen de lidstaten, informatie-uitwisseling, onderling afgestemde en gezamenlijke inspecties, risicobeoordeling, capaciteitsopbouw, bemiddeling, en het aanpakken van zwartwerk.

De ELA zal ook voorzien in operationele steun, middelen voor gemeenschappelijke activiteiten, en een forum voor de uitwisseling van informatie en voor het creëren van wederzijds vertrouwen en een hechtere administratieve cultuur tussen de lidstaten onderling.

De ELA zal mede tot stand gebracht worden door de deskundigheid en het werk van verschillende bestaande comités en structuren te bundelen. Continuïteit in het werk van de ELA is belangrijk, en het agentschap moet dan ook het nodige personeel uit de betrokken sectoren kunnen aantrekken.

In 2019 zal het aantal ELA-personeelsleden naar schatting 23 bedragen: 7 arbeidscontractanten en 16 tijdelijke functionarissen (administrateurs (AD) en assistenten (AST)). In 2020 zal het personeelsbestand van de ELA naar verwachting groeien tot 65, waarvan 15 arbeidscontractanten, 20 tijdelijke functionarissen en 30 gedetacheerde nationale deskundigen. Bij volledige bezetting, die naar verwachting binnen 5 jaar na de oprichting zal worden bereikt, zal de ELA naar schatting 144 personeelsleden tellen, waaronder 60 door de lidstaten gedetacheerde deskundigen.

⁵ Op basis van een bijdrage van de Commissiediensten.

Op de toekomstige vestigingsplaats van de ELA moeten de nodige logistieke voorzieningen en voldoende kantoorruimte aanwezig zijn om het personeel te huisvesten. Ook moeten de nodige telecommunicatie- en gegevensopslagnetwerken gereed worden gemaakt, in overeenstemming met de normen voor fysieke en IT-veiligheid.

Wat de kantoorruimte betreft, kan worden verwacht dat de ELA een gemeenschappelijke infrastructuur en kantoren nodig zal hebben voor vergaderingen van de raad van bestuur en van de stakeholdersgroep. Ook is er ruimte nodig voor vergaderingen waarin de lidstaten bijeenkomen voor gezamenlijke activiteiten (bv. de organisatie van onderling afgestemde en gezamenlijke inspecties of capaciteitsopbouw) en vergaderingen van werkgroepen die door de raad van bestuur van de ELA worden opgericht (met name de bemiddelingsraad, het Europees platform voor de intensivering van de samenwerking bij de aanpak van zwartwerk, en alle andere door de raad van bestuur op te richten werkgroepen). Naar verwachting zullen sommige vergaderingen een aantal dagen duren, en delegaties moeten daarom kunnen overnachten. Er moeten dus voldoende verblijfsvoorzieningen zijn.

Er zal kantoorruimte nodig zijn voor ongeveer 144 personeelsleden. Het kantoorgebouw van de ELA moet groot genoeg zijn opdat het agentschap zijn taken zo goed mogelijk kan uitvoeren. Ter indicatie: de ELA zal tussen de 5000 en 7000 vierkante meter kantoorruimte nodig hebben (inclusief vergaderzalen en gemeenschappelijke infrastructuur)⁶.

Verwacht wordt dat het ELA-personeel regelmatig dienstreizen binnen Europa zal maken (bv. voor deelname aan gezamenlijke of onderling afgestemde inspecties). Er moeten dan ook gemakkelijk bereikbare lucht- en spoorverbindingen met Europese hoofdsteden zijn.

Het personeel van de ELA, waaronder 60 gedetacheerde nationale deskundigen, zal bestaan uit onderdanen van alle EU-lidstaten, de lidstaten van de Europese Economische Ruimte en Zwitserland. Daarom is het belangrijk dat er meertalige, Europees georiënteerde onderwijsvoorzieningen zijn voor de kinderen van ELA-personeel.

⁶ Deze cijfers zijn gebaseerd op informatie over andere EU-agentschappen en op het cijfer dat genoemd wordt in de mededeling van de Commissie over het gebouwenbeleid en de infrastructuur in Brussel (doc. COM(2003) 755 definitief).